

Στρατηγική επίλυσης τώρα

Τελικά έχει γίνει σαφές ότι ούτε για το Κυπριακό ούτε για τα Ελληνοτουρκικά υπάρχει έκδηλη βούληση από ελληνικής πλευράς ανάληψης πρωτοβουλιών και αναζήτησης λύσεων. Η ελληνική πλευρά περιορίζεται επί του παρόντος στο μάληλον δυσάρεστο έργο της... απόρριψης πρωτοβουλιών και προτάσεων που εκπορεύονται από την Αγκυρα σε ό,τι αφορά το Κυπριακό τουλάχιστον. Έτσι, η Τουρκία εμφανίζεται στη διεθνή σκηνή ως ενεργός παράγοντας για την επίλυση του προβλήματος και η ελληνική πλευρά γενικώς ως εμπόδιο, ως να μην επιθυμεί τη γρήγορη επίλυση και πάντως την επίλυση στη βάση του σχήματος της «διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας».

Αλλήλωσε, όλη αυτή η συζήτηση για «ευρωπαϊκή λύση» ερμηνεύεται ως προσπάθεια απόρριψης της ομοσπονδίας. Παράλληλα, προβάλλεται εντονότερα τελευταία η θέση ότι τόσο για το Κυπριακό όσο και για τα ελληνοτουρκικά «ο χρόνος εργάζεται υπέρ των ελληνικών απόψεων και συμφερόντων». Πρόκειται βεβαίως για κολοσοσιαίο ρήθος. Ο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ*

χρόνος δεν εργάζεται υπέρ των ελληνικών απόψεων. Το δείχνει η ιστορική εμπειρία. Η λογική, επομένως, της παραπομπής των θεμάτων στο χρόνο δεν συνιστά πολιτική στρατηγική.

Η Τουρκία μπορεί αυτή την περίοδο, λόγω των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, να έχει έναν κάποιο λόγο και κίνητρο να συμπράξει με τον τρόπο της σε μια διαδικασία επίλυσης. Αλλά εάν σχετικά σύντομα η ενταξιακή διαδικασία οδηγηθεί, όπως εκτιμάται ότι θα οδηγηθεί, σε αδιέξοδο και κρίση, τότε οι λόγοι και το κίνητρο θα εκλείψουν και η κατάσταση θα είναι εντελώς απρόβλεπτη.

Χρειάζεται, συνεπώς, στρατηγική επίλυσης τώρα και παρά το γεγονός ότι χάσαμε σημαντικές διαπραγματευτικές ευκαιρίες. Γιατί σε ό,τι αφορά τα Ελληνοτουρκικά, η παραπομπή των εκκρεμοτήτων/προβλημάτων στο χρόνο έχει σειρά από επιπτώσεις. Μεταξύ άλλων:

(I) Επιβαρύνει την agenda των θεμάτων εις βάρος της Ελλάδας, ενώ δεν αξιοποιεί την ενταξιακή δυναμική. Καθώς περνά ο χρόνος, προστίθενται νέα θέματα στην agenda και δημιουργούνται διαπραγματευτικές αλληλεξαρτήσεις και περιπλοκές που καθιστούν δυσκολότερη την επίλυση των προβλημάτων. Είναι σαφές ότι τα τελευταία χρόνια έχει διευρυνθεί η agenda των ελληνοτουρκικών με θέματα σαφώς βλαπτικά για τα ελληνικά συμφέροντα. Επιπλέον, η άποψη ότι στο βάθος χρόνου (και όχι τώρα) η διαπραγματευτική διαδικασία Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μας επιτρέψει να αναζητήσουμε την επίλυση από «θέση ισχύος» στερείται ρεαλισμού. Η διαπραγματευτική διαδικασία περικλείει ισχυρές αβεβαιότητες και δεν αποκλείεται, όπως αναφέραμε, να καταρρεύσει πλήρως, πράγμα βεβαίως που θα δημιουργήσει ένα μεγάλο κενό για την ελληνική στρατηγική.

(II) Εντείνει τις εξαρτήσεις της χώρας. Η παράταση των εκκρεμοτήτων υποχρεώνει την Ελλάδα να αναζητά υποστήριξη και συμμαχίες κυρίως σε εξω-ευρωπαϊκά κέντρα εξουσίας και επιρροής. Είναι γνωστό ότι, στο θέμα των ελληνοτουρκικών σχέσεων, εξω-

ευρωπαϊκά κέντρα (ΗΠΑ) διαδραματίζουν ισχυρό ρόλο και μπορούν να έχουν ισχυρές παρεμβάσεις, πράγμα που αναγκάζει την Ελλάδα να «προστρέχει» σε αυτά προκειμένου να διασφαλίσει ισορροπίες και στήριξη. Με τον τρόπο αυτό, όμως, και αναπόφευκτα υποτάσσει την πολιτική της σε ασυμμετρικές εξαρτήσεις.

(III) Φαλκιδεύει την ευρωπαϊκή πολιτική. Για όσο χρονικό διάστημα παραμένουν ανοιχτές οι εκκρεμότητες/προβλήματα, η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη να διαμορφώνει την ευρωπαϊκή της πολιτική με σημείο αναφοράς τις εκκρεμότητες αυτές. Έτσι, όμως, συρρικνώνει το περιεχόμενο της πολιτικής της αλλή και τα περιθώρια για ευρύτερους διαπραγματευτικούς συσχετισμούς και επιλογές.

(IV) Η διαιώνιση των θεμάτων έχει οικονομικό κόστος. Η Ελλάδα δαπανά το υψηλότερο ποσοστό του ΑΕΠ (4% περίπου) σε στρατιωτικές δαπάνες απ' όλες τις χώρες-μέλη της Ένωσης (ο μέσος όρος της Ένωσης είναι 1,9% του ΑΕΠ). Το εξαιρετικά αυτό υψηλό ποσοστό οφείλεται στην ανάγκη ενίσχυσης της

στρατιωτικής ικανότητας της χώρας για την αντιμετώπιση των οποιωνδήποτε προβλημάτων προκύψουν κυρίως στο Αιγαίο (γιατί άλλη απειλή για τη χώρα αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει πλέον). Σε ένα ενδεχόμενο σενάριο επίλυσης των προβλημάτων, η χώρα θα μπορούσε να απελευθερώσει πόρους μέχρι και δύο (2) ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ.

Εύλογα μπορεί να αντιληφθεί κάποιος τη σημασία μιας τέτοιας εξέλιξης. Θα μπορούσε να επιλυθεί το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας και να πραγματοποιηθούν επενδύσεις σε άλλους τομείς, όπως τον κοινωνικό, εκπαίδευσης της κ.λπ.

Βεβαίως, φαίνεται να αναβιώνουν τελευταία και οι απόψεις σύμφωνα με τις οποίες «επικείται η κατάρρευση της Τουρκίας». Ως γνωστόν, υπάρχει μια σχολή σκέψης που σταθερά προβλέπει την κατάρρευση της Τουρκίας «μέσα στα αμέσως επόμενα χρόνια». Το γεγονός ότι η Ιστορία έχει μάληλον διαψεύσει τα σενάρια αυτά δεν φαίνεται να ενοχλεί τους υπέρμαχους της «θεωρίας της κατάρρευσης».

Η υλοποίηση μιας «στρατηγικής επίλυσης» προϋποθέτει είτε την οικειοθελή είτε την εξαναγκαστική σύνταξη και της άλλης πλευράς. Όταν η σημασία της ενταξιακής δυναμικής (για όσο υπάρχει). Παρά το γεγονός ότι οι σημαντικές ευκαιρίες έχουν εκλείψει, μπορεί να εκπονηθεί μια «στρατηγική επίλυση» που να προωθηθεί με «άξονα αναφοράς» την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βεβαίως, είναι πάντοτε δυνατόν ορισμένα θέματα /εκκρεμότητες /προβλήματα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις «να συνδεθούν» με συγκεκριμένα διαπραγματευτικά κεφάλαια της ενταξιακής διαδικασίας (εφόσον οι διαπραγματεύσεις εξελιχθούν ομαλά). Θα αποτελούσε, ωστόσο, υπερβολή να πιστέψει κάποιος ότι πολιτικά θέματα μείζονος σημασίας θα επιλυθούν στο πλαίσιο μιας τεχνικής διαπραγμάτευσης ενός ενταξιακού κεφαλαίου. Η προσέγγιση οφείλει να είναι πολιτική.

Από την πλευρά της, η Κύπρος οφείλει επίσης τώρα, όσο υπάρχει κάποιο «παράθυρο ευκαιρίας» ανοιχτό, να προβάλει μια στρατηγική για την επίτευξη λύσης στη βάση διαπραγματεύσεων και ορθολογικών επιλογών, εφόσον βεβαίως επιθυμεί λύση, πράγμα όχι οποσδήποτε αυτονόητο...

Η κινητικότητα που εμφανίζεται στο Κυπριακό τις τελευταίες εβδομάδες επαναφέρει

στο προσκήνιο τις παλιές συγκρούσεις γύρω από τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού, με κορυφαία την τελευταία απόπειρα του σχεδίου Ανάν. Πρόθεση της Αγκυρας με τη γνωστή πρόταση δέκα σημείων είναι να εμφανιστεί ως ενεργός παράγοντας για την επίλυση, ώστε να παρακάμψει εντός του 2006 όσα προβλήματα σχετίζονται με την ενταξιακή διαδικασία της και να αναβαθμίσει τον ρόλο των κατεχομένων. Αθήνα και Λευκωσία κρατούν απορριπτική στάση και στέλνουν μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση πως «είναι αδύνατη η ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. χωρίς τη λύση του Κυπριακού».

□ Στους «Διαλόγους» σήμερα ο Π. Κ.

Ιωακείμιδης διατυπώνει την άποψη ότι η λογική που αναπτύσσεται από ελληνικής πλευράς «της παραπομπής των θεμάτων στο χρόνο, δεν συνιστά στρατηγική επίλυσης» και θεωρεί κολοσοσιαίο ρήθος τη θέση που προβάλλεται ότι ο χρόνος εργάζεται υπέρ των ελληνικών απόψεων και συμφερόντων.

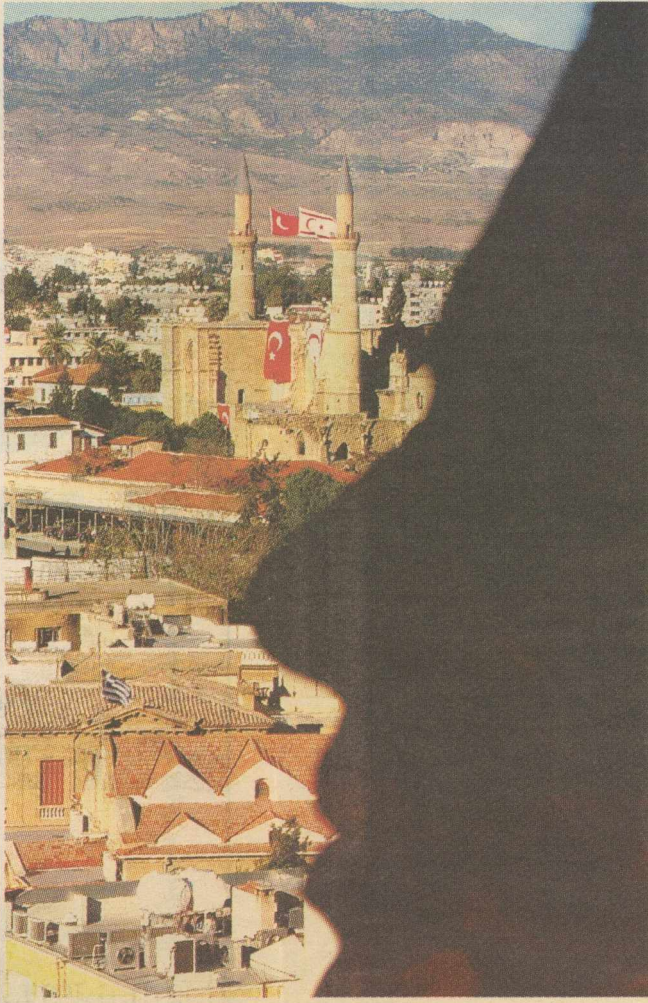
□ Ο Αλέξης Ηρακλειδής χαρακτηρίζει «άστοχε» τις αντιδράσεις Λευκωσίας και Αθήνας κατά της κινητικότητας που εμφανίζεται στο Κυπριακό. Θεωρεί μάλιστα την αμήχανη στάση της χώρας μας και ένδειξη «για μια άβουλη και περιδεή εξωτερική πολιτική».

□ Ο Χρ. Ιακώβου επιχειρεί να ερμηνεύσει τη νέα κινητικότητα στο Κυπριακό σε σχέση με τη στρατηγική των διεθνών μεσοθαβητών στην ευρύτερη περιοχή, και κυρίως με τις εξελίξεις στο Κουρδικό. Επιδίωξη είναι η εξουδετέρωση της ευρωπαϊκής λύσης και η διαμόρφωση κλίματος για την αποδοχή του σχεδίου Ανάν με ελαφρές τροποποιήσεις.

* Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΡΧ 2000
Μωρος-Κεωρ...

Τις τελευταίες βδομάδες του Ιανουαρίου το Κυπριακό ήλθε ξανά στο προσκήνιο, με την πρόταση δέκα σημείων της Αγκυρας, με τις επισκέψεις του βρετανού ΥΠΕΞ στην περιοχή, με τη θετική ανταπόκριση Ε.Ε., Βρετανίας και ΗΠΑ στις τουρκικές προτάσεις. Η Λευκωσία και η Αθήνα, με τις άστοχες αντιδράσεις τους στην κινητικότητα αυτή έδειξαν, για μία ακόμη φορά, ακόμη πιο ανάγλυφα, την αμηχανία τους σε σχέση με την επίλυση του Κυπριακού. Επίσης παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες του γ.γ. του ΟΗΕ, η κυ-

Του **ΑΛΕΞΗ ΗΡΑΚΛΕΙΔΗ***

βέρνηση Παπαδόπουλου αρνείται, πεισματικά, να ανοίξει τα χαρτιά της. Επιπλέον εδώ και είκοσι μήνες δεν έχει προβεί σε καμία κίνηση καλής θέλησης

νομένη Ε.Ε. να μην προβλεπόταν ομοσπονδία, αλλά η επικράτηση των μεγάλων κρατών και των πλειοψηφιών σε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό κράτος, κάτι που θα σημαίνει ότι η ελληνοκυπριακή κοινότητα, αριθμητικά μικρότερη από τον πληθυσμό της Θεσσαλονίκης ή ενός προαστίου της Κωνσταντινούπολης, θα ήταν αμελητέα ποσότητα, χωρίς δυνατότητα πολιτικής επιρροής.

Το βασικό, όμως, δεν είναι τόσο η αδιέξοδη στρατηγική που ακολουθεί ο πρόεδρος Παπαδόπουλος, αλλά τι τελικά θέλει η πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων, τώρα που βρίσκεται στην προστατευτική ζώνη της Ευρώπης.

Μέχρι τώρα οι περισσότεροι φαίνονται δεμένοι στο άρμα του κ. Παπαδόπουλου και θεωρούν (με βάση τις σφυγμομετρήσεις) το χειρισμό του εθνικού θέματος από αυτόν επιτυχή!

Εδώ υπάρχουν δύο ερμηνείες. Η πρώτη και πιο ρεαλιστική μάλλον καταλήγει ότι είναι καλύτερη η διχοτόμηση (για λόγους οικονομικούς, πολιτικούς, εθνικής

Αβουλή, περιδεής πολιτική

προς την άλλη πλευρά, τους Τουρκοκυπρίους (που τώρα έχουν ηγέτη τον μετριοπαθή και σοβαρό Ταλάτ), δηλαδή στους υποτιθέμενους μελλοντικούς συνεταιρους των Ελληνοκυπρίων σε μία επανωνομένη Κύπρο.

Όσο για την Αθήνα, έχει επιλέξει τη στάση του «δεν πράττω τίποτε» (όπως, άλλωστε, και σε όλα τα θέματα εξωτερικής πολιτικής που την αφορούν άμεσα) και αφήνω το πεδίο ελεύθερο για να κάνει ό,τι θέλει ο κ. Παπαδόπουλος.

Στην τριακονταετή ιστορία της Μεταπολίτευσης, είναι αμφίβολο αν η χώρα μας είχε ποτέ τόσο άβουλη και περιδεή εξωτερική πολιτική. Και όταν έχεις επιλέξει για τον εαυτό σου το ρόλο της «έντιμης πλην μικρής χώρας», που δεν έχει πολλές δυνατότητες να επηρεάσει το διεθνές γίγνεσθαι, έτσι σε αντιμετωπίζουν και οι άλλοι - και ας αναρωτιούνται γιατί η Ελλάδα άλλαξε και επέλεξε για τον εαυτό της το ρόλο

του υποδεέστερου. Αλλά ας επιστρέψουμε στο ζητούμενο, (α) γιατί η Λευκωσία τηρεί τη στάση που τηρεί και (β) τι επιτέλους επιζητούν οι Ελληνοκύπριοι, μετά την ένταξη στην Ε.Ε.; Στο επίπεδο της ελληνοκυπριακής ηγεσίας, δεν υπάρχει, κατά τη γνώμη μου, η παραμικρή αμφιβολία ότι το ζητούμενο, μετά το δημοψήφισμα της 24ης Απριλίου 2004, δεν είναι μία επανωνομένη Κύπρος στη βάση της δικαιοδικής, διζωνικής ομοσπονδίας, η οποία εξ ορισμού προϋποθέτει νομική ισοσύτητα-ισοτιμία μεταξύ των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο.

Η επιδίωξη δεν είναι άλλη από την «άρση της εισβολής και κατοχής» διά της τελικής κυριαρχίας των Ελληνοκυπρίων σε όλο το νησί, με την εδραίωση ενός ενιαίου (unitary) πολιτεύματος. Το περίεργο είναι ότι αυτή η «λύση» θεωρείται όχι μόνον εφικτή, επειδή η Κυπριακή Δημοκρατία πιστεύει ότι βρίσκεται τώρα διαπραγματευτικά σε ισχυρότερη θέση, λόγω Ε.Ε., και μπορεί να «τη φέρει» στην τουρκοκυπριακή πλευρά, αλλά και θεμιτή.

Η ειρωνεία είναι ότι η στόχευση αυτή αποκαλείται «ευρωπαϊκή λύση» (!), σαν

να συνέβαιναν τα ακόλουθα:

- Σαν να μην υπάρχει στην Ευρώπη ο πολιτικός πολιτισμός της ομοσπονδίας και της εθνοτικά συναινετικής δημοκρατίας.
- Σαν η Ε.Ε. και τα κράτη-μέλη της να ευνοούν την επικράτηση της εθνοτικής πλειοψηφίας σε περιπτώσεις εθνοτικών διενέξεων και διαφορών - δηλαδή την «τυραννία της πλειοψηφίας» - στη Β. Ιρλανδία, στην Ισπανία (Βάσκοι, Καταλανοί), στο Βέλγιο, στη Φιλανδία (Σουηδοί) ή στα νέα κράτη-μέλη της Ε.Ε. τα οποία είναι εθνοτικά διχασμένες κοινωνίες.
- Σαν σε μία μελλοντική ε-

ταυτότητας, εσωτερικής σταθερότητας, κ.λπ.), αλλά δεν εκφράζεται δημοσίως. Απλούστατα αφήνουν τον πρόεδρό τους να τους οδηγεί εκεί με τη στάση του. Κατά τη δεύτερη ερμηνεία, όντως θεωρούν εφικτό και θεμιτό το να επιβάλουν τη δική τους λύση, δηλαδή «μονά ζυγά δικά τους» (όπως το 1964-1974 που είδαμε πού οδήγησαν).

Εξυπακούεται ότι η δεύτερη ερμηνεία ανήκει στο χώρο της εθνικιστικής λογικής που οδηγεί στην «εθνική τύφλωση», λογική που, ελπίζουμε, δεν εκφράζει τους μισούς περίπου Ελληνοκύπριους και τα μέλη του ΑΚΕΛ.

*Ο ΑΛΕΞΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και συγγραφέας του βιβλίου «Το Κυπριακό: Σύγκρουση και επίλυση» (2002).

8η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕ

FRANC

17 - 20 ΦΕΒΡΟΥΑ

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ-ΛΕΩΦ. ΚΗ

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ: 18:00-21:00 • ΣΑΒΒΑ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΟΛΟΚ

Αναλυτικό πρόγραμμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

Το Κουρδικό, η Κύπρος και οι μεσολλαβητές

Η πρόσφατη πρόταση του τούρκου υπουργού Εξωτερικών, Αμπντούλάχ Γκιουλ, για το Κυπριακό, έστω και αν έχει γίνει με την προφανή συνεννόηση της αμερικανικής και της βρετανικής διπλωματίας, έχει φέρει στη επιφάνεια την ανάγκη κατανόησης της στρατηγικής των διεθνών διαμεσολλαβητών στο Κυπριακό.

Πολλοί αναλυτές σήμερα στην Τουρκία εκφράζουν έκπληξη και δεν κατανοούν γιατί οι ΗΠΑ, το 1999, βοήθησαν τις τουρκικές δυνάμεις να συλλάβουν τον ηγέτη του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν (ΡΚΚ), Αμπντούλάχ Οτσαλάν. Οι προβληματισμοί αυτοί εγείρονται σε μία περίοδο κατά την οποία η υποστήριξη των Αμερικανών στην Αγκυρα κατά της επαναδραστηριοποίησης του ΡΚΚ είναι μειωμένη.

Όσο θα περνά ο καιρός και θα σχηματίζεται πιο ευκρινώς η νέα πολιτική των ΗΠΑ, σε σχέση με το κουρδικό ζήτημα στην Τουρκία, άλλο τόσο θα γίνεται πιο ευδιάκριτος ο πραγματικός λόγος για τον οποίο οι Αμερικανοί έσπευσαν να βοηθήσουν την Αγκυρα.

Η κίνηση των Αμερικανών, το 1999, ήταν μέρος ενός σχεδίου το οποίο αποσκοπούσε στο να εξουδερωθεί ο Οτσαλάν, ως πιθανός αντίπαλος των δύο κούρδων ηγετών του Βορείου Ιράκ, του Μασούντ Μπαρζανί και του Τζαλάλ Ταϊλαμπανί. Αν ο Οτσαλάν ετίθετο εκτός τροχιάς των εξελίξεων θα ενίσχυαν την σταθερότητα στην Τουρκία και οι δύο κούρδοι ηγέτες του Ιράκ θα αποκτούσαν μεγαλύτερο περιθώριο χειρισμών και θα αυξανόταν η εξάρτησή τους από την Ουάσινγκτον. Το δεύτερο θα τους εξασφάλιζε ένα στρατηγικό πλεονέκτημα στην προσπάθειά τους να ελέγξουν τις εσωτερικές δυνάμεις που μπορούσαν να λειτουργήσουν αποσταθεροποιητικά κατά του Χουσέιν.

Είναι πραγματικότητα ότι οι τελευταίες ανησυχίες των τούρκων πολιτικών αλληλά ιδιαίτερα των στρατιωτικών αντανακλούν ένα αίσθημα έντονης ανασφάλειας που άρχισε να καταλαμβάνει μεγάλο μέρος της τουρκικής κοι-

νωνίας, καθώς αλληλούζον τα δεδομένα τόσο στη χώρα τους όσο και στην περιοχή τους. Η αλληλαγή στο εσωτερικό της Τουρκίας αφορά τις μεταρρυθμίσεις που θα πρέπει να γίνουν εξαιτίας της ευρωπαϊκής τροχιάς και προοπτικής της χώρας. Ο πόλεμος στο Ιράκ, με τον οποίο η στρατο-γραφειοκρατία της Αγκυρας διεφώνησε, άλλαξε πολύ τον στρατηγικό προσανατολισμό της Τουρκίας για την κατάσταση στην περιοχή ανατολικά των συνόρων της.

Η μόνη σίγουρη εξέλιξη, πλην όμως ιδιαίτερα ανησυχιακή για την Τουρκία, είναι η πιθανότητα ανάδειξης μιας ισχυρής αυτόνομης ή ομοσπονδιακής κουρδικής οντότητας ή και ενός ανε-

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ *

ξάρτητου κουρδικού κράτους.

Η Τουρκία πάντα εξελάμβανε ως στρατηγική απειλή την όποια αποκεντρωτική προσπάθεια των Κούρδων του Ιράκ. Συνεπώς και οι δύο πιθανότητες θα λειτουργήσουν αποσταθεροποιητικά για την Αγκυρα.

Το ΡΚΚ ήδη εγκατέλειψε την μονομερή εκκευρία και η νέα έκρηξη της βίας εντείνει τους φόβους ότι η εξέγερση θα αρχίσει να αποκτά διάρκεια με απρόβλεπτες συνέπειες. Η κατάσταση δυσχεραίνεται από το γεγονός ότι σημαντικό τμήμα των μαχητών του ΡΚΚ χρησιμοποιεί απρόσκοπτα το Β. Ιράκ ως εδαφική βάση ισχύος. Είναι γεγονός ότι ο αμερικανικός στρατός στο Ιράκ δεν εξουδετέρωσε αυτή την οργάνωση, την οποία η αμερικανική κυβέρνηση αποκαλεί τρομοκρατική. Η α προθυμία των Αμερικανών βρίσκεται στο επίκεντρο κατηγοριών που διατυπώνουν τουρκικά μέσα ενημέρωσης, ότι η Ουάσινγκτον δεν στηρίζει πλέον στο Κουρδικό την σύμμαχό της.

Οι Αμερικανοί φαίνεται ότι πλέον έχουν κάνει τις στρατηγικές τους επιλογές στο κουρδικό ζήτημα. Δεν θέλουν όμως να εγκαταλείψουν την Τουρκία στο έλεος των μεσανατολικών εξελί-

ξεων. Ως αντιστάθμισμα θα πρέπει να ενισχύσουν την ένταξή της σε δυτικά συστήματα, ιδιαίτερα στην Ε.Ε. Ετσι, μέσα σε αυτή τη λογική εγγράφεται και η προσπάθειά τους να ευνοήσουν την Τουρκία στο Κυπριακό, γεγονός που επετεύχθη ως ένα ορισμένο βαθμό, μέσω της υποβολής του ετεροβαρούς σχεδίου Ανάν, και μέσω της συνεχιζόμενης προσπάθειας να διασφαλίσουν την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, ιδιαίτερο ρόλο παίζουν οι Βρετανοί. Για τη βρετανική διπλωματία έχει ιδιαίτερη στρατηγική σημασία να μη γίνει αποσύνδεση χρονικά της αναγνώρισης από τη λύση. Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία πριν από τη λύση, θα ανατραπεί η λογική μέσα στην οποία κινείται η τουρκική πολιτική για την αναγνώριση του ψευδοκράτους τα τελευταία είκοσι χρόνια. Αυτό θα έχει ως συνέπεια να αναγκαστεί η Αγκυρα, μακροπρόθεσμα, να αποδεχθεί λύση του προβλήματος στην βάση της επανένωσης, λύση που θα στηρίζεται στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Εξουδετερώνοντας την επιλογή της ευρωπαϊκής λύσης, οι Βρετανοί θα μπορούσαν πιο εύκολα να οδηγήσουν τα πράγματα με τη διπλωματία τους, κατά τρόπον ώστε να θέσουν την ελληνική πλευρά προ ενός εκβιαστικού διλήμματος: να αποδεχθεί το σχέδιο Ανάν με ελαφρές τροποποιήσεις ή να παραμείνει η κατάσταση ως έχει. Σε τέτοια περίπτωση, αμφότερες οι επιλογές οδηγούν στη διχοτόμηση. Γι' αυτό και η πρόταση του Γκιουλ εγγράφεται στη λογική αυτής της συντονισμένης προσπάθειας να ορίσουν εκ νέου το διπλωματικό πλαίσιο στο Κυπριακό.

Ετσι εξηγείται και η βρετανική υπερπροσπάθεια εντός της Ε.Ε. να απεγκλιωβιστεί η Αγκυρα από τις υποχρεώσεις που ανέλαβε έναντι του Κυπριακού και αν υπάρξει νέα πρωτοβουλία να επανέλθει μία νέα πρόταση, ούτως ώστε να απορριφθεί και να επιρριφθούν ευθύνες στην ελληνική πλευρά.

Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο αν συνεχίσουν οι Αμερικανοί και οι Βρετανοί να μονοπωλούν το ρόλο διαμόρφωσης της πολιτικής στο Κυπριακό.

* Ο ΧΡ. ΙΑΚΩΒΟΥ είναι διευθυντής του Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών του υπουργείου Άμυνας της Κύπρου και διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

ΣΗ
KEMEXPO
ΜΑΡΤΙΟΥ 2006
 ΦΙΣΙΑΣ 124, ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ
 ΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ-ΔΕΥΤΕΡΑ: 10:30-21:00
 ΑΠΡΟΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ FRANCHISE
 www.kemexpo.gr από 10/2/2006

**ανοίξτε τη δική σας
 επώνυμη επιχείρηση!**

200 ΕΠΩΝΥΜΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ **50 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ**
ΓΙΑ MASTER FRANCHISE

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΤΗΛ. 210 60 84 550

Shop
 design

vending
 machine